

695

Wet van 19 december 1985, houdende de wet arbeidsvoorwaardenontwikkeling gepremieerde en gesubsidieerde sector

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is voorzieningen te treffen teneinde werkgevers en werknemers in de gepremieerde en gesubsidieerde sector in een vroeg stadium duidelijkheid te verschaffen welke mogelijkheden in het kader van de financiering uit de collectieve middelen bestaan om de door hen beoogde arbeidsvoorwaarden te verwezenlijken;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

§ 1. Definities en toepassingsgebied

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
- b. c.a.o.: een collectieve arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst (Stb. 1927, 415);
- c. werkgever, werknemer: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet op de loonvorming (Stb. 1970, 69).

Artikel 2

1. Deze wet, met uitzondering van artikel 11, is van toepassing op de arbeidsvoorwaarden die gelden tussen werknemers en door Onze Minister, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, overeenkomstig het tweede lid aangewezen werkgevers en categorieën van werkgevers.

2. Aangewezen kunnen worden werkgevers en categorieën van werkgevers:

- a. die regelmatig, direct of indirect, een overheidsbijdrage ontvangen, die ertoe strekt in belangrijke mate te voorzien in de arbeidskosten dan wel exploitatiekosten, of
- b. van wie de arbeidskosten dan wel exploitatiekosten, direct of indirect, in belangrijke mate worden gefinancierd door toepassing van de sociale verzekeringswetten of de Algemene Bijstandswet (Stb. 1963, 284).

3. Indien Onze Minister wie het aangaat met werkgevers of categorieën van werkgevers die voldoen aan het in het tweede lid, onder a of b bepaalde, een regeling tot beheersing van de kosten heeft getroffen, wordt niet overgegaan tot aanwijzing als bedoeld in het eerste lid. Artikel 11 is van toepassing ten aanzien van zodanige werkgever of categorie van werkgevers.

Artikel 3

De Wet op de niet-c.a.o.-inkomens (Stb. 1980, 712) is niet van toepassing op de arbeidsvoorwaarden van de werknemers die in dienst zijn van de krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen werkgevers.

§ 2. Overleg over en vaststelling van normen met betrekking tot de arbeidskostenontwikkeling

Artikel 4

1. Onze Minister bevordert dat jaarlijks overleg op centraal niveau tot stand komt over de arbeidsvoorwaardenontwikkeling en de daaruit voortvloeiende kosten van de werknemers die in dienst zijn van de krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen werkgevers.

2. Onze Minister, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, deelt uiterlijk 2 maanden vóór de indiening van de Rijksbegroting aan de daarvoor naar zijn oordeel in aanmerking komende werkgevers, organisaties van werkgevers en organisaties van werknemers zijn voorlopige zienswijze mede omtrent de krachtens artikel 5 vast te stellen normen inzake de arbeidskostenontwikkeling.

3. Onze Minister, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, stelt de in het tweede lid bedoelde organisaties van werknemers in de gelegenheid hem hun standpunt ter zake van zijn voorlopige zienswijze kenbaar te maken.

4. Vervolgens nodigt Onze Minister, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, de in het tweede lid bedoelde werkgevers en organisaties van werkgevers uit voor overleg. In dit overleg wordt onderzocht of ter zake van de krachtens artikel 5 vast te stellen normen overeenstemming kan worden bereikt.

5. Indien wordt overwogen krachtens artikel 5 een norm ten aanzien van een afzonderlijke werkgever dan wel een categorie van werkgevers vast te stellen, dan wel indien de bij c.a.o.-overleg betrokken werkgevers in verband met de door hen wenselijk geachte vaststelling van een zodanige norm hierom verzoeken, nodigt Onze Minister wie het aangaat, handelende in overeenstemming met Onze Minister, de betrokken werkgevers uit voor overleg daarover. Alvorens dit overleg plaatsvindt, stelt Onze Minister wie het aangaat, handelende in overeenstemming met Onze Minister, de betrokken organisaties van werknemers in de gelegenheid hun standpunt ter zake van de vaststelling van een zodanige norm kenbaar te maken.

6. Onze Minister doet aan de beide Kamers der Staten-Generaal een verslag toekomen met betrekking tot de toepassing van dit artikel en deelt hierbij mede welke conclusies hij hieraan verbindt ter zake van de krachtens artikel 5 vast te stellen normen.

Artikel 5

1. Onze Minister, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, stelt normen vast met betrekking tot in het kader van de bekostiging en tariefstelling beschikbaar te stellen financiële ruimte voor de arbeidskostenontwikkeling, voor zover deze voortvloeit uit wijziging van de arbeidsvoorwaarden. Deze normen hebben betrekking op een periode van tenminste één jaar.

2. Indien daartoe, gelet op bijzondere omstandigheden ten aanzien van een afzonderlijke werkgever dan wel categorie van werkgevers, aanleiding is, kan tot vaststelling van een norm met betrekking tot die werkgever dan wel die categorie worden overgegaan.

3. Bij het vaststellen van de normen wordt rekening gehouden met de arbeidsvoorwaardenontwikkeling en de daaruit voortvloeiende kosten in het particuliere bedrijfsleven, met de door de Ministerraad wenselijk geachte omvang van de uitgaven ten laste van de collectieve middelen, en met de mate waarin de arbeidskostenontwikkeling in de voorafgaande perioden is afgeweken van de ter zake gestelde normen.

4. De vaststelling van de normen geschiedt niet dan nadat 20 dagen zijn verstreken na de in artikel 4 bedoelde mededeling aan de Staten-Generaal. De vaststelling geschiedt uiterlijk op 30 november daaropvolgend, met dien verstande dat in zeer bijzondere gevallen bij de vaststelling van een ruimere norm ten aanzien van een afzonderlijke werkgever dan wel categorie van werkgevers hiervan kan worden afgeweken.

§ 3. Arbeidsvoorwaarden voortvloeiende uit een c.a.o.

Artikel 6

1. In afwijking van artikel 4, derde lid, van de Wet op de loonvorming kan een c.a.o. of een c.a.o.-wijziging met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van werknemers die in dienst zijn van krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen werkgevers, eerst in werking treden na verloop van zes weken na de datum waarop Onze Minister de in het tweede lid van artikel 4 van de Wet op de loonvorming bedoelde kennisgeving heeft verzonden. Onze Minister handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, kan nader bepalen welke gegevens met betrekking tot de arbeidskostenontwikkeling naast de in artikel 4, eerste lid, van de Wet op de loonvorming bedoelde toelichting dienen te worden verstrekt en op welke wijze deze gegevens moeten worden verstrekt.

2. Onze Minister kan binnen de in het eerste lid bedoelde termijn in afzonderlijke gevallen die termijn met ten hoogste vier weken verlengen. Van een dergelijke verlenging doet Onze Minister schriftelijk mededeling aan partijen bij de c.a.o.

Artikel 7

1. Onze Minister, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, kan binnen de krachtens artikel 6 geldende termijn schriftelijk en gemotiveerd aan partijen verklaren dat de c.a.o. of c.a.o.-wijziging bezwaren ontmoet, indien de daarmee gepaard gaande arbeidskostenontwikkeling naar redelijke verwachting niet aan de ter zake gestelde normen zal voldoen.

2. Indien Onze Minister een verklaring als bedoeld in het eerste lid heeft gegeven, kan de c.a.o. of c.a.o.-wijziging vooralsnog niet in werking treden en blijven met betrekking tot de arbeidsverhoudingen waarop de c.a.o. of c.a.o.-wijziging van toepassing zou zijn de arbeidsvoorwaarden van kracht zoals die voor de aanmelding van de c.a.o. of c.a.o.-wijziging golden.

3. Onze Minister en Onze Minister wie het mede aangaat, bevorderen dat, uiterlijk binnen drie weken na de datum waarop de in het eerste lid bedoelde verklaring is verzonden, met de partijen bij de c.a.o. nader overleg wordt gepleegd.

4. Na het in het derde lid bedoelde overleg kunnen de partijen bij de c.a.o. door middel van een gezamenlijke en schriftelijke verklaring aan Onze Minister mededelen inwerkingtreding van de c.a.o. of c.a.o.-wijziging alsnog wenselijk te achten. Onze Minister bevestigt terstond schriftelijk de ontvangst van die verklaring. De c.a.o. of c.a.o.-wijziging kan in werking treden met ingang van de dag volgende op die waarop Onze Minister die bevestiging heeft verzonden.

5. Ingeval de partijen bij de c.a.o. overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van de Wet op de loonvorming mededeling doen van een naar aanleiding van het in het derde lid bedoelde overleg gewijzigde c.a.o. of c.a.o.-wijziging, kan deze, in afwijking van het in artikel 6, eerste lid, bepaalde, onmiddellijk in werking treden met ingang van de dag volgende op die waarop Onze Minister de in artikel 4, tweede lid, van de Wet op de loonvorming bedoelde kennisgeving heeft verzonden.

§ 4. Arbeidsvoorwaarden, welke niet uit een c.a.o. voortvloeien

Artikel 8

Een krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen werkgever die op grond van enige c.a.o. of op grond van enig besluit tot algemeen verbindendverklaring van bepalingen van een c.a.o. verplicht is de arbeidsvoorwaarden van een deel van de bij hem in dienst zijnde werknemers te wijzigen mag op overeenkomstige wijze de desbetreffende arbeidsvoorwaarden van de overige bij hem in dienst zijnde werknemers wijzigen.

Artikel 9

1. Alvorens, anders dan overeenkomstig artikel 8, tot wijziging over te gaan van arbeidsvoorwaarden welke gelden ten aanzien van een functie of een categorie van werknemers, deelt de werkgever zijn voornemens schriftelijk mede aan Onze Minister. Onze Minister kan nader bepalen op welke wijze de mededeling moet worden gedaan en welke gegevens bij de mededeling moeten worden verstrekt.

2. De mededeling, bedoeld in het eerste lid, kan slechts eenmaal per jaar worden gedaan en dient alle in dat lid bedoelde wijzigingen te betreffen die in de loop van een jaar zullen plaatsvinden. Ingeval het een werkgever betreft, die in het voorafgaande jaar ten aanzien van alle of een deel van zijn werknemers gebonden was aan een c.a.o. of een besluit tot algemeen verbindendverklaring van bepalingen van een c.a.o., dient de werkgever afschrift van de mededeling te zenden aan partijen bij de c.a.o.

3. Onze Minister brengt de datum waarop de mededeling is ontvangen zo spoedig mogelijk schriftelijk ter kennis van de werkgever.

4. Overigens zijn de artikelen 6 en 7, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

§ 5. Bijzondere voorziening ten aanzien van aangewezen werkgevers (artikel 2, eerste lid)

Artikel 10

1. Indien arbeidsvoorwaarden in werking zijn getreden ten aanzien waarvan Onze Minister een verklaring als bedoeld in artikel 7, eerste lid, of artikel 9, vierde lid heeft gegeven, en diensgevolge naar het gezamenlijke oordeel van Onze Minister en Onze Minister wie het mede aangaat de omvang of de kwaliteit van de door de betrokken categorie van werkgevers verzorgde dienstverlening in gevaar komt dan wel handhaving daarvan tot een onaanvaardbare stijging van de uitgaven ten laste van de collectieve middelen leidt, kan Onze Minister bepalen dat tussen die werkgevers en de bij hen in dienst zijnde werknemers de arbeidsvoorwaarden gelden die onmiddellijk voor het in werking treden van zijn besluit feitelijk van toepassing waren.

2. Onze Minister kan met betrekking tot door hem aangewezen arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van het krachtens het eerste lid bepaalde. Tot vrijstelling zal worden overgegaan voorzover door wijziging van arbeidsvoorwaarden de dienstverlening niet verder in gevaar komt dan wel geen verdere onaanvaardbare stijging van de collectieve uitgaven optreedt.

3. Elk beding, in strijd met het krachtens de voorgaande leden bepaalde, is nietig.

4. Indien Onze Minister voornemens is een besluit te treffen als bedoeld in het eerste lid, deelt hij zulks mede aan de beide Kamers van de Staten-Generaal; het besluit wordt niet eerder genomen dan nadat 10 dagen zijn verstreken na die mededeling.

§ 6. Bijzondere voorziening ten aanzien van niet aangewezen werkgevers (artikel 2, derde lid)

Artikel 11

Indien naar het oordeel van Onze Minister wie het aangaat ten gevolge van een overmatige arbeidskostenontwikkeling welke voortvloeit uit wijziging van de arbeidsvoorwaarden de omvang of de kwaliteit van de door een in artikel 2, derde lid, bedoelde werkgever of categorie van werkgevers verzorgde dienstverlening in gevaar komt, dan wel handhaving daarvan tot een onaanvaardbare stijging ten laste van de collectieve middelen leidt, kan Onze Minister bepalen dat tussen die werkgever of werkgevers en de daarbij in dienst zijnde werknemers de arbeidsvoorwaarden gelden die onmiddellijk voor het in werking treden van zijn besluit feitelijk van toepassing waren. Alvorens hiertoe wordt overgegaan overlegt Onze Minister wie het aangaat met de partijen bij de c.a.o. Artikel 10, tweede tot en met vierde lid, is hierbij van overeenkomstige toepassing.

§ 7. Bekostiging en tariefstelling

Artikel 12

1. Indien aan een werkgever die is aangewezen op grond van artikel 2, eerste lid, enige overheidsbijdrage wordt verleend, welke strekt tot voorziening in arbeidskosten dan wel exploitatiekosten, wordt bij de vaststelling van de hoogte van deze bijdrage uitgegaan van de krachtens artikel 5 gestelde normen.

2. Indien krachtens enige wettelijke bepaling prijzen of tarieven worden vastgesteld dan wel goedgekeurd welke door een werkgever die is aangewezen op grond van artikel 2, eerste lid, in rekening mogen worden gebracht, wordt bij die vaststelling onderscheidenlijk goedkeuring uitgegaan van de krachtens artikel 5 gestelde normen.

3. Indien krachtens enige wettelijke bepaling een begroting met betrekking tot arbeids- dan wel exploitatiekosten, welke is opgesteld door een werkgever die is aangewezen op grond van artikel 2, eerste lid, goedkeuring behoeft, wordt bij die goedkeuring uitgegaan van de krachtens artikel 5 gestelde normen.

§ 8. Overige bepalingen

Artikel 13

1. Onze Minister wijst ambtenaren aan, belast met het inwinnen van gegevens in het belang van de uitvoering van deze wet en met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde.

2. Een werkgever als bedoeld in artikel 2, tweede lid onder a en b, is verplicht aan de in het eerste lid bedoelde ambtenaren desgevraagd binnen een daartoe gestelde termijn opgaven en inlichtingen te verstrekken met betrekking tot de door hem toegepaste arbeidsvoorwaarden en voorts inzage te verlenen in alle bescheiden, waarvan de raadpleging redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. De opgaven en inlichtingen moeten, indien dit wordt verzocht, schriftelijk worden verstrekt.

Artikel 14

Besluiten genomen krachtens artikel 2, eerste lid, artikel 5, eerste en tweede lid, artikel 6, eerste lid, artikel 9, eerste lid, artikel 10, eerste en tweede lid, artikel 11 en artikel 13, eerste lid, worden in de Nederlandse Staatscourant geplaatst.

§ 9. Wijzigingen in andere wetten

Artikel 15

De Omroepwet (Stb. 1967, 176)¹ wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 39, tweede lid, onder g, vervallen de woorden «onder goedkeuring van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken».

2. In artikel 51, tweede lid, onder c, vervallen de woorden: «onder goedkeuring van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid».

Artikel 16

Artikel 15, onderdeel 1.m, van de Wet op het openbare bibliotheekwerk (Stb. 1975, 118)² vervalt.

Artikel 17

In artikel 23 van de Tijdelijke Verstrekkingenwet maatschappelijke dienstverlening (Stb. 1975, 157)³ vervallen de woorden «waaronder begrepen de salarissen van het personeel in dienst van de rechtspersoon».

Artikel 18

In artikel 2, tiende lid, van de Wet ziekenhuisvoorzieningen (Stb. 1971, 268)⁴ vervallen de woorden «, die de goedkeuring van Onze Minister behoeven».

Artikel 19

In artikel 24, derde lid, van de Wet tarieven gezondheidszorg (Stb. 1980, 646) vervalt de laatste volzin.

Artikel 20

Artikel 27 en artikel 40, derde lid, laatste volzin, van de Organisatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1952, 344)⁵ vervallen.

Artikel 21

Artikel 40, onderdeel c, en artikel 60, derde lid, laatste volzin, van de Ziekenfondswet (Stb. 1964, 392)⁵ vervallen.

Artikel 22

Artikel 40, onderdeel c, van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Stb. 1967, 655)⁶ vervalt.

Artikel 23

De Wet op de Sociale Verzekeringsbank en de Raden van Arbeid (Stb. 1968, 158)⁷ wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 10 vervallen de woorden «onder goedkeuring van de Sociale Verzekeringsraad,» en de laatste volzin.

2. In artikel 47, eerste lid, vervalt de laatste volzin.

Artikel 24

Voor zover niet met inachtneming van de bepalingen van deze wet tot wijziging van arbeidsvoorwaarden wordt overgegaan, blijven de arbeidsvoorwaarden van kracht die op de dag voor die van inwerkingtreding van deze wet rechtens golden tussen werknemers en de krachtens artikel 2, eerste lid, aangewezen werkgevers.

Artikel 25

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet arbeidsvoorwaardenontwikkeling gepremieerde en gesubsidieerde sector.

2. De Tijdelijke Wet Arbeidsvoorwaarden Collectieve Sector (Stb. 1982, 453) vervalt.

3. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst. Zij geldt tot en met 31 december 1988.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 19 december 1985

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning

Uitgegeven de eenendertigste december 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 december 1982, Stb. 714

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 december 1983, Stb. 733

³ Gewijzigd bij de wet van 29 december 1983, Stb. 684

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 juli 1983, Stb. 328

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 april 1985, Stb. 201

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 december 1985, Stb. 662

⁷ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 14 mei 1980, Stb. 296

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Kamerstukken II 1983/1984; 1984/1985;

1985/1986, 18479

Hand. II 1985/1986, blz. 277-303; 332-362;

1155-1167; 1446-1447

Kamerstukken I 1985/1986, 18479 (64, 64a,

64b, 64c, 64d, 64e)

Hand. I 1985/1986, zie de vergadering van 17 december 1985.